

ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН від Раннього Середньовіччя до першої половини ХІХ століття

Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

– Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Статус дисципліни	вибіркова
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	2 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС / 120 годин (54 практичні години, 66 годин СРС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік / поточна контрольна робота
Розклад занять	https://roz.kpi.ua
Мова викладання	англійська, українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	кандидат педагогічних наук, доцент Попова Людмила Володимирівна
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzI4NzM5NjZMzUy?cjc=niagn7u

– Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою дисципліни «Література англomовних країн від Раннього Середньовіччя до першої половини ХІХ століття» є формування літературознавчої компетентності на рівні, достатньому для аналізу історико-літературних процесів Великої Британії та США шляхом розвитку у здобувачів творчого й аналітичного мислення та формування у них стійкої мотивації до читання англomовної художньої літератури, а також **формування у студентів здатностей:**

- вільно оперувати англomовною літературознавчою термінологією;
- виокремлювати основні етапи розвитку літератури Великої Британії і США;
- визначати провідні закономірності літературних процесів англomовних країн від Середніх віків до ХІХ століття;
- характеризувати національну специфіку літератури Великої Британії та США на етапі становлення культурного дискурсу Нового часу як такого, що відкрив і розвинув жанри й стилі доби Бароко, класицизму, Просвітництва;
- визначати основні літературні напрями, жанрові форми та особливості творчості чільних представників літератури означеного періоду;
- застосовувати різні методологічні підходи до аналізу літературних творів Великої Британії та США від Середніх віків до ХІХ століття;
- здійснювати жанрово-видовий, тематичний, проблемний, а також контекстуальний аналіз художніх творів окресленого періоду;
- виокремлювати домінантні теми літературних творів, спектр вживаних у ній тропів і стилістичних фігур;

- зіставляти позиції літературознавців на різні явища літератури, обґрунтовувати власне бачення проблематики твору, брати участь у дискусії.

Предмет вивчення освітнього компонента: етапи розвитку та типологічні характеристиками літературних процесів Великої Британії й США від Середніх віків до XIX століття; літературні напрями цього періоду; специфіка основних жанрових форм; особливості творчості представників літератури означеного періоду; аналітика репрезентативних художніх творів Великої Британії та США від Середніх віків до XIX століття.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення освітнього компоненту «Література англomовних країн від Ранняго Середньовіччя до першої половини XIX століття» студенти зможуть:

- 1) створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
- 2) редагувати, реферувати, анотувати та систематизувати різні типи текстів, зокрема такі, що належать до художньої літератури державною та іноземними мовами.
- 3) застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- 4) вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень для забезпечення фахової та наукової письмової й усної комунікації.

Під час навчання застосовуються такі методи: розповідь, бесіда, навчальна дискусія, пояснювально-ілюстративний метод, мозковий штурм, частково-пошуковий метод.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Передумовами для вивчення освітнього компонента «Література англomовних країн від Ранняго Середньовіччя до першої половини XIX століття» є успішне засвоєння освітніх компонентів «Зарубіжна література», «Англійська мова (основна). Частина 1» та «Англійська мова (основна). Частина 2».

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу та видами занять		Контрольні заходи	
	кредитів	годин	практичні	СРС	МКР	Семестрова атестація
Денна	4	120	54	66	-	Залік

Тематичний план освітнього компонента:

- Розділ 1. Англійська література доби Середньовіччя
- Розділ 2. Англійська література доби Відродження
- Розділ 3. Літературні процеси в Англії XVII-XVIII ст. Література Просвітництва.
- Розділ 4. Романтизм в англійській літературі XIX ст.
- Розділ 5. Англійська література Вікторіанської доби.
- Розділ 6. Американська література: від колоніального періоду Нової Англії до Просвітництва.
- Розділ 7. Американський романтизм. Американська поезія і проза другої половини XIX ст.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Рекомендована література:

Базова:

1. Drabble M. The Oxford Companion to English Literature. 6th ed. Oxford: Oxford University Press, 2000. 1188 p.
2. Білик Н.Д. Англійська література XVIII ст. Становлення і розвиток роману. Навч. Посібник. Харків: Вид-во Діса-плюс, 2017. 160 с.

3. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст.: Навчальний посібник з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Середня освіта. Мова і література (англійська / німецька / французька)» та «Філологія. Англійська / німецька / французька мова і література. Переклад». Ужгород : УжНУ, 2022. 117 с. Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsui/bitstream/lib/51759/1/%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%9E%D0%A0%D0%86%D0%AF%20%D0%97%D0%90%D0%A0%D0%A3%D0%91%D0%86%D0%96%D0%9D%D0%9E%D0%87%20%D0%9B%D0%86%D0%A2%D0%95%D0%A0%D0%90%D0%A2%D0%A3%D0%A0%D0%98%20%D0%BD.%20%D0%BF..pdf>.

Допоміжна:

2. Безпечний І.П. Теорія літератури. Київ: Смолоскип, 2009. 388 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000369591&local_base=KPI01
4. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження / Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А. Львів: Світ, 1993. 310 с.
5. Література західноєвропейського Середньовіччя. За заг. ред. Н.О. Висоцької. Навчальний посібник. 2-е вид. Вінниця: Нова книга, 2005. 464 с.
6. A Companion to Medieval English literature and culture. Ed. by P. Brown. Blackwell Publishing, 2007. 668 p.
7. A Companion to English Renaissance literature and culture. Ed. by M. Hattaway. Blackwell Publishing, 2003. 788 p.
8. A Companion to 18th century English novel and culture. Ed. by P.R. Backscheider & C. Ingrassia. Blackwell Publishing, 2005. 566 p.
9. A Companion to American Fiction 1865–1914. Ed. by R.P.Lamb & G.R.Thompson. Blackwell Publishing, 2005. 633 p.
10. A History of American Literature. 2nd ed. Ed. by R. Gray. 2004. A John Wiley & Sons, Ltd., Publication. 927 p.
11. English Literature from the Restoration through the Romantic Period. Ed. by J. E. Luebering. NY: Britannica Educational Publishing in association with Rosen Educational Services, LLC, 2011. 242 p.

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, в електронному кампусі та у Google Classroom.

– Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ ПЗ	Тема	Аудиторн і години	СРС
1	Розділ 1. Англійська література доби Середньовіччя Тема 1.1. Англійська література доби Раннього Середньовіччя (V-XI ст.)	2	2,5
2	Тема 1.2. Англійська література доби Пізнього Середньовіччя (XII-XV ст.). Життя і творчість Джефрі Чосера.	2	2,5
3	Тема 1.3. Лицарський роман. Томас Мелорі «Смерть Артура». Англійські та шотландські балади. Розвиток драматургії в XV ст.	2	2,5
4	Розділ 2. Англійська література доби Відродження Тема 2.1. Розвиток літературного процесу в Англії доби Відродження. «Утопія» Томаса Мора.	2	2,5
5	Тема 2.2. «Золота доба» англійської драми. Розвиток англійського театру за часів правління королеви Єлизавети I.	2	2,5
6	Тема 2.3. Вільям Шекспір. Всесвітнє значення, біографія, періодизація творчості, сонети..	2	2,5
7	Тема 2.4. Вільям Шекспір. Історичні хроніки, трагедії, комедії.	2	2,5
8	Розділ 3. Літературні процеси в Англії XVII-XVIII ст. Література Просвітництва.	2	2,5

	Тема 3.1. Англійська література доби Революції. Творчість Джона Мільтона.		
9	Тема 3.2. Рання Просвітницька проза. Творчість Даніеля Дефо і Джонатана Свіфта.	2	2,5
10	Тема 3.3. Література пізнього Просвітництва. Творчість Семюеля Річардсона, Генрі Філдінга, Тобайеса Смоллетта. Сентименталізм. Творчість Лоренса Стерна.	2	2,5
11	Розділ 4. Романтизм в англійській літературі XIX ст. Тема 4.1. Передромантизм. Творчість Роберта Бернса, Вільяма Блейка, Вільяма Уордсворда. Готичний роман.	2	2,5
12	Тема 4.2. Англійський романтизм: періодизація, національна своєрідність, естетичні погляди, жанрова система. Новаторські риси поетичної творчості поетів-романтиків.	2	2,5
13	Тема 4.3. Романтична проза. Творчість Вальтера Скотта і Джейн Остін.	2	2,5
14	Розділ 5. Англійська література Вікторіанської доби. Тема 5.1. Критичний реалізм в англійській літературі XIX ст. Становлення нових прозових жанрів.	2	2,5
15	Тема 5.2 Естетичні погляди й особливості художнього методу Чарльза Діккенса, Вільяма Мейкпіса Теккерея і сестер Бронте.	2	2,5
16	Тема 5.3. Естетизм: творчість Оскара Вайльда як поета, новеліста, романіста, драматурга і теоретика літератури. Творчість Роберта Льюїса Стівенсона.	2	2,5
17	Розділ 6. Американська література: від колоніального періоду Нової Англії до Просвітництва. Тема 6.1. Передумови виникнення американської літератури. Пуританство та його роль у розвитку американської літератури першої половини XVII ст. Творчість Вільяма Бредфорда, Анни Бредстріт	2	2
18	Тема 6.1. Творчість Сари Кембл Найт, Едварда Тейлора, Дж. Едвардса.	2	2
19	Тема 6.2. Письменники американської революції 1775-1785 р.р. Просвітництво в американській літературі XVIII ст. Бенджамін Франклін, Томас Джефферсон, Томас Пейн – провідні літературні діячі Просвітництва.	2	2
20	Тема 6.2. Вплив готичного роману. Творчість Чарльза Брокдена Брауна.	2	2
21	Розділ 7. Американський романтизм. Американська поезія і проза другої половини XIX ст. Тема 7.1. Література першої половини XIX ст. Вашингтон Ірвін – основоположник американської новели.	2	2
22	Тема 7.2. Зародження американського роману. Джеймс Фенімор Купер.	2	2
23	Тема 7.3. Становлення американської поезії. Едгар По. Генрі Уодсворт Лонгфелло.	2	2
24	Тема 7.4. Аболіціонізм в американській літературі. Творчість Гарріет Бічер-Стоу.	2	2
25	Тема 7.5. Розвиток притчового роману. Творчість Германа Мелвілла.	2	2
26	Тема 7.6. Порівняння літературної спадщини цього періоду Великобританії та США. Написання поточної контрольної роботи.	2	2
27	Підвищення рейтингу. Залік.	2	6
	Всього:	54	66

6. Самостійна робота студента

Терміни виконання завдань і форма звітності згідно з п. 7 цього силабусу. Вивчення дисципліни охоплює такі види самостійної роботи:

- підготовка до практичних занять (ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання домашніх навчальних завдань);
- підготовка до заліку.

Рекомендований час на підготовку до практичного заняття – 2,5 год. СРС, до заліку – 6 год. СРС.

– Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування практичних занять, активна робота на них і виконання домашніх завдань необхідні для розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання загалом. Перед семінарським заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на в онлайн середовищі Google Classroom, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Viber або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі конференцій на платформі «Sikorsky Distance».

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти здають через Google Classroom, доступ до яких надає викладач протягом першого тижня навчання. *Термін виконання* домашнього навчального завдання – *1 тиждень з моменту отримання*. Завдання, подані на перевірку після закінчення зазначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо студент не здав завдання протягом терміну, визначеного цим силабусом, з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем, але не пізніше передостаннього семінарського заняття. Перескладання домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування заохочувальних балів може бути участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Використання інструментів штучного інтелекту. Університет підтримує раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, але за умови врахування важливих аспектів використання таких інструментів, зокрема: інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання вимог авторського права та академічної доброчесності. Під час

використання інструментів ШІ слід керуватися Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/1225>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Процедуру деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з освітнього компонента оцінюються за PCO першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях, а також за написання поточної контрольної роботи (КР) в кінці семестру. *Рейтинг* здобувачів з освітнього компоненту складається з балів, отриманих за:

- 1) відповіді на 25 практичних заняттях (перше заняття не оцінюється; 27 заняття – залік) – 75 балів;
- 2) написання однієї поточної контрольної роботи – 25 балів.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	75%	3	25	75
2.	Написання КР	25%	25	1	25
	Всього				100

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент по завершенню вивчення освітнього компонента становить 100 балів.

Основні критерії оцінювання роботи студентів

1. Робота на практичних заняттях

Ваговий бал – 3. Максимальна кількість балів за практичні заняття становить $3 \times 25 = 75$ балів.

Критерії оцінювання:

- «відмінно» (2,7–3 бали): активна робота на заняттях, виконання всіх домашніх завдань на високому рівні, високий рівень виконання проєктів, високий рівень сформованості навичок та умінь;

- «добре» (2,2–2,6 бали): досить активна робота на заняттях, виконання всіх домашніх завдань на належному рівні, належний рівень виконання проєктів, достатній рівень сформованості навичок та умінь;
- «задовільно» (1,8–2,1 бали): періодично досить активна робота на заняттях, виконання 50% домашніх завдань на достатньому, а інших 50% - задовільному рівні, задовільний рівень виконання проєктів, задовільний рівень сформованості навичок та умінь;
- «незадовільно» (0 балів): повна невідповідність вимогам при виконанні завдань або їх невиконання.

2. Написання поточної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за поточну контрольну роботу становить 25 балів.

Критерії оцінювання КР:

- «відмінно» (22,5–25 балів): коректне виконання всіх завдань, що демонструє глибоке розуміння предмету вивчення й повну сформованість фахових компетентностей за освітнім компонентом, зазначених у п. 1 цього силабусу (виконання всіх завдань поточної контрольної роботи обсягом не менше 90 % коректної інформації);
- «добре» (18–22 балів): виконання всіх завдань з деякими помилками та/або неточностями, які свідчать про ґрунтовне розуміння теоретичних основ освітнього компонента й сформованість фахових компетентностей за цим освітнім компонентом на високому рівні (не менше 75% потрібної інформації);
- «задовільно» (15–17 бали): неповне виконання завдань поточної контрольної роботи з низкою помилок та/або неточностей, при якому студент демонструє фрагментарні знання з освітнього компонента (не менше 60% потрібної інформації);
- «незадовільно» (0 балів): незадовільне виконання завдань, що свідчить про недостатню сформованість передбачених фахових компетентностей, знань і вмінь (менше 60% потрібної інформації) або невиконання завдання.

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Viber) і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

Календарний контроль. Календарний контроль проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Атестація здобувачів проводиться на 8 та 14 тижнях з зазначенням поточного рейтингу. Умовою задовільної атестації є значення поточного рейтингу здобувача не менше 50% від максимально можливого за 7 та 13 тиждів. Максимальна кількість балів *на першій атестації* є сума балів за: роботу на 9 практичних заняттях (27 балів) – максимально 27 балів. Таким чином, з першої атестації здобувач отримує «задовільно», якщо його поточний рейтинг буде не менше 13,5 балів. Максимальна кількість балів *на другій атестації* складатиме суму балів за роботу на 21 практичному занятті – максимально 63 бали. Таким чином, студент отримує «задовільно», якщо його поточний рейтинг буде не менше 31,5 балів.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 13,5 балів	≥ 31,5 балів

Семестровий контроль у формі заліку проводиться на останньому занятті з освітнього компонента.

Умови допуску до семестрового контролю. Рейтинг з освітнього компонента складає **100** балів. Умовою зарахування освітнього компонента є отримання студентом не менше 60% рейтингу.

Рейтинг може бути підвищено шляхом виконання **залікової контрольної роботи**. Вона є обов'язковою для тих, хто отримав від 40% до 60% рейтингу з освітнього компонента. До нього

також допускаються здобувачі, які отримали не менше 60% рейтингу з освітнього компонента та бажають підвищити свій рейтинг. При цьому застосовується жорстка система. Усі його бали, отримані протягом семестру, анулюються.

Якщо здобувач виконує **залікову контрольну роботу**, його попередній рейтинг скасовується і він отримує остаточну оцінку за її результатами. Залікова контрольна робота оцінюється у **100 балів** і містить завдання за темами освітнього компонента, прописаними у п. 5 цього силабусу. Залікова контрольна робота проводиться у письмовій формі, складається з двох практичних завдань, за правильну відповідь за кожне з яких нараховується 50 балів.

Критерії оцінювання:

Максимальний бал за правильну відповідь на кожне із завдань – 50 балів.

- **«відмінно»** (45-50 балів): повна і точна відповідь на теоретичне питання та повне і точне виконання практичних завдань (не менше 90% потрібної інформації);
- **«добре»** (38-44 бали): неповна відповідь на теоретичне питання та неповне виконання практичних завдань (не менше 75% потрібної інформації);
- **«задовільно»** (30-37 балів): не зовсім правильна відповідь на теоретичне питання та не зовсім правильне виконання практичних завдань (не менше 60% потрібної інформації);
- **«незадовільно»** (0 балів): неправильна відповідь на теоретичне питання та неправильне виконання практичних завдань (менше 60% потрібної інформації) або відсутність відповіді.

Бали залікової контрольної роботи переводяться до залікової оцінки згідно з таблицею.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 40	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На залік винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Укладено професором кафедри ТППАМ, д. філол. н. Тараненко Л.І.

Ухвалено кафедрою ТППАМ (протокол № 15 від 24.06.2024 р.)

Погоджено МК ФЛ (протокол № 12 від 26.06.2024 р.)